

QRP & egenbygge

Redaktör
SM0JZT, Tilman D. Thulesius
Klostervägen 52
196 31 Kungsängen
073 – 311 25 21
sm0jzt@ssa.se
radio.thulesius.se

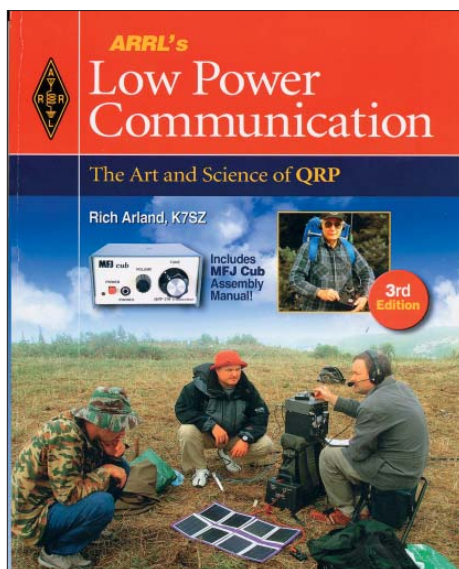
Med jämna intervall har man anledning att fundera över hur mycket egenbygge som dagens radioamatör ägnar sig åt. Det är ju trots allt förhållandevis billigt att köpa sig en radio idag. Det kan vara en ursäkt, men ack så tråkigt!! Jag blir ibland som egenbyggeevangelist förvånad då jag ser och hör att man inte ens ids bygga sig en dipolantenn, nåt del eller löda en simpel PL koaxkontakt till en kabel! Lyckligtvis är det inte rakt av så nattsvart, tvärt om. Även om det är billigt att köpa en färdig grej så finns det otroligt många som inte bara nöjer sig med att vara stickproppsamatör, man vill veta hur det fungerar i praktiken, man vill kunna påverka konstruktionen och framför allt vill man vidareutvecklas inom tekniken med hobbyn.

Det är så otroligt enkelt att komma åt information om nya spännande komponenter och teknik, man kan till en billig peng köpa böcker eller få kontakt med andra nyfikna genom diskussionsgrupper, allt över bland annat nätet. Vill du utvecklas skall du vara nyfiken och vara öppen inför ny teknik som du helst själv förstår och har byggt eller konstruerat. Små medel gäller inte bara uteffekten, det gäller även storleken på projektet. Tänk på att de är mera sannolikt att få ett mindre bygge klart än ett stort och omfattande. Less is more...

Bokrecension – Low Power Communication

Det var ett tag sedan jag i denna spalt hade en bokrecension. Bokhyllan är ganska omfattande, då jag gärna hyllar principen ”böcker är dina bästa vänner, även då dom visar dig ryggen”. Nu har jag trillat på några mycket inspirerande böcker för oss egenbyggare. Denna månad skall vi ta en titt på en bok som har den intressanta underrubriken ”The art and Science of QRP”. Den underrubriken säger en del om den inriktning som författaren Rich Arland K7SZ har i boken. Boken ges ut av ARRL och är då av förklarliga skäl skriven på engelska.

För att redan så här initialt summera intrycket av boken så är just den röda tråden nästan en förmedlan av det allt igenom positiva med att med liten effekt och kanske små resurser glädjas åt dom möjligheter som hobbyn kan erbjuda. På engelska brukar man säga: ”less is more”, slarvigt uttryckt skulle man kunna säga på svenska ”lite ger mera”.

Rich Arland ger i boken ”Low Power Communication” inspiration, motivation och tips till den som vill eller ännu inte tagit steget till att anta utmaningen att köra radio med liten effekt. Less is more, är en härlig känsla och utmaning. Kostar blott 160 kr från Internetbokandel.

Det är som om dom flesta av oss idag helt enkelt är programmerade så att. ”Har man inte minst 100 watt sändareffekt från en köpt radio så kan man väl inte bedriva amatörradio-kommunikation”. Rysaren är till de som hävdar att man behöver hög effekt för att hålla frekvensen fri!!!

Boken hjälper oss att tänka till kring vad som är viktigt och kan göra vår hobby ännu roliga. Alltså, vi radioamatörer kanske skall tänka till lite så att vi inte i fartblindheten glömmer bort att det går att ha ännu roligare med hobbyn om man antar utmaningen att köra hela världen med mindre effekt – och framför allt med grejer som man byggt själv eller åtminstone vet hur dom är konstruerade.

Författaren skriver alltså inte bara om tjuvningen med låg effekt. Han beskriver även hur lite grejer som behövs för att glädjas som lågeffektradioamatör. Allt från typ av radio, tillbehör, modulationsätt och antenner som kan vara lämpliga beskrivs.

Författaren ägnar en del tid också åt ett tänkvärd ämne som vi kanske lite till mans inte tycker är riktigt relevant: Lågeffektsradio sparar energi. Klart att en rigg som sänder med 5 watt

drar mindre energi än en större. En mindre radio är också billigare och mera ekologisk vid tillverkning än en stor och dyr radio med ack så många komponenter.

En mindre radio behöver man ju inte ens driva från elnätet, det är otroligt kul att sitta ute i skogen och prata med nya och gamla vänner med en solcells eller vindkraftsdriven radio. Talet om att Internet ersätter amatörradion får sig också en tankeställare om man funderar på vad det kostar i energi att genom Internet transportera ett e-postmeddelande.

Jämför det med att skicka meddelandet med en solcellsdriven radio...

Författaren ägnar inte bara plats åt att inspirera till egenbyggda riggar och antenner. Han tipsar även om lämpliga köpobjekt som riggar FT-817 från YAESU eller IC-703 från ICOM. Ett mindre kapitel handlar också brukande av gamla avdankade militärradioapparater för QRP. Här i Sverige finns det ju även en flitig falang som nyttjar våra gamla hatobjekt från lumpen, som exempelvis Ra 200.

Boken har ISBN-nummer 0872591042 och kostar ca 160 kr med frakt, om man köper den från exempelvis Adlibris [1].

För den som önskar underhållande, inspirerande och tänkvärd läsning rekommenderas boken varmt. Den är lättöläst och det finns all anledning att plocka ner den från bokhyllan mellan varven för egenbyggeinspiration.

QROlle projektstatus

Även om man kan läsa om allt kring QROlle på den ständigt uppdaterade hemsidan [2] så finns det all anledning att för SSA:s medlemmar med jämna intervall uppdatera status i QTC. Till syvende och sist är QROlle-projektet ett resultat av samarbete mellan ett antal flitiga radioamatörer. Kärntruppen kring undertecknad, SM6DJH Olle och SM5DEH Nils har under utvecklingstiden fått massor med otroligt värdefull och kompetent återkoppling. Särskilt tacksamma är vi för bland annat hjälpen från exempelvis SM7CBS Tore med tips kring CW-funktionalitet, SM6DHD Börje har varit ovärderligt med konstruktionstips, SM4DHN Lars-Bertil och SM4UOX Lars har nu försett dryga 50 byggare med byggsatser. En av byggarna, SM7EOI Torbjörn har i tidigare nummer av QTC presenterats. Han är nu mycket flitigt engagerad i mjukvaruutvecklingen, jättekul!. Det finns många flera, stort tack till alla, delad glädje är som bekant dubbel glädje.

Likt den tidigare QROlle:n har bygget inte bara resulterat i glada och inspirerade byggare. Extra kul är det för alla att träffas på banden för att köra riggen, prata om dess funktion och utvecklingspotential. Frekvensen 3742 kHz SSB har blivit bekant som QROlle-frekvensen. Där är alla hjärtligt välkomna att delta – även om du inte har en QROlle. Det räcker att du är intresserad eller bara har en fråga att ställa. Även i år kommer vi att visa upp QROllen på olika träffar för de som inte bara vill höra och

Över 50 stycken lyckliga QROlle II byggare kan redan nu eller snart med stolthet blicka ner i lådan och veta att dom har lärt sig något nytt och utvecklats som elektronikintresserade radioamatörer. Passa på och titta under locket på kommande träffar innan du beställer dig en egen byggsats.

köra riggen inför ett eventuellt köp av byggsatsen. Här en lista på inplanerade träffar så här långt under 2010.

- 13 mars DL6-möte hos SK7IF, Lysekils sändareamatörer
- 20 mars Eskilstunaloppisen. Visar även remote-körd QROlle och andra egenbyggsats
- 24 mars SK0QO möte. Föredrag om SDR men visar även QROlle och andra godsaker.
- 10 april Deltar på NRRL:s årsmötesträff i Eidsvol Norge, även remote-körning av QROlle
- 17 april Deltar på SSA årsmöte i Göteborg. Även föredrag och remote-körning för intresserade
- 13 – 15 aug Seskarö Fieldday. En fantastisk träff som man gärna återkommer till, även QROlle.

Vad nytt

Vi kan konstatera att riggen nu fungerar mycket väl. Bygg och användareinstruktionerna finns nu kompletta både på Svenska och Engelska att hämta från hemsidan [2]. Programvaran i riggen har som tidigare nämnts förfinats och ger finesser och funktioner som saknas i dyrare köppriggar. Många börjar nu fråga efter vad nytt som är på gång. Till den gamla QROlle:n utvecklades en transverter till 2-metersbandet. Långt framskridna planer på att utveckla en transverter även för QROlle II. Den kommer att kunna byggas för inte bara 2 meter, utan även 6 meter. På så sätt erbjuds möjlighet att även bli Egenbygge-QRV på dessa spännande VHF-band. Så bara det är en anledning att bygga en QROlle. På QROlle II finns transverterinkoppling redan klar på baksidan. Det glunkas också om byggare som vill ansluta ett slutsteg till QROllen. Kul projekt som gör QROllen ännu mera spännande för teknikintresserade radiovänner.

”Stay tuned” - Framförallt på 3742 kHz, hemsidan [2] och dom olika träffarna.

/ Tilman SM0JZT

Referens:

- [1] www.adlibris.se
- [2] www.qrolle.se

Nån dag innan jullovet i skolorna hade Leffe, SM5FWW, och jag SM5ELV, en ”visa-på-dag” i vår skola i Väderstad. I den skolan går en förskoleklass samt elever från årskurs 1–5, så ganska unga individer. Sammanlagt ca 110 ungdomar.

Vi startade tidigt på morgonen, 0730, det var ca -5C så lite kallt att få upp vår G5RV över skolgården, men det gick bra. 0845 kom de första eleverna och vi kunde berätta vad vi gjorde. Alla i byn har sett våra antenner så det finns säkert folk som undrar vad vi sysslar med.

Vi hade en massa QSL-kort från hela världen som väckte uppmärksamhet. Med en IC-706 och en dator kunde vi genomföra QSO via SSTV, trevliga bilder i juletid. Flera kontakter både på PSK31, CW och SSB genomfördes med stort intresse från eleverna.

Vi förklarade också hur morse fungerar. Demonstration via 2 handaparater där eleverna fick prata med varandra hade stort genomslag.

Fram till kl 1300 hade vi besök i flera omgångar från de olika klasserna. Leffe försökte lära dom vad God Jul heter på kinesiska (vet inte om han kunde det själv) och en kille försökte lära Leffe att räkna på arabiska, ungefär samma resultat.

Efteråt har flera sökt kontakt och gjort hembesök. Det var en trevlig dag som vi gärna ställer upp på flera gånger. Tyvärr får vi inte publicera bilder från eleverna på grund av avregler i skolan.

En kul grej som skapar bra relationer mellan unga och, nåja, äldre!

73 de Kent SM5ELV och Leffe SM5FWW

Saknar ni GSM-täckning på arbetsplatsen, i garaget eller i källaren?

Vi har kostnadseffektiva lösningar för GSM-täckning från 250 till över 2000m².
Även installation och driftsättning.

LSG Communication AB

0660-29 35 40

Nordanås 222 • Örnsköldsvik • www.lsg.se